

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 29-ԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ «ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆՑԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

18 մայիսի 2021թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Ա. Թունյանի, Ա. Խաչատրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Է. Շաթիրյանի, Ա. Պետրոսյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Ա. Մարտիրոսյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2020 թվականի մայիսի 29-ին Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստորագրված՝ «Անկախ պետությունների համագործակցության ցանցային համալսարանի հիմնադրման և գործունեության մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2021 թվականի մարտի 4-ի N 278-Ա որոշմամբ 2020 թվականի մայիսի 29-ին Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստորագրված՝

«Անկախ պետությունների համագործակցության ցանցային համալսարանի հիմնադրման և գործունեության մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու նպատակով դիմել է Սահմանադրական դատարան: Նշված որոշումը վարչապետը Սահմանադրական դատարան է ներկայացրել 2021 թվականի մարտի 11-ին:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2021 թվականի մարտի 11-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ համաձայնագիրը, սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. «Անկախ պետությունների համագործակցության ցանցային համալսարանի հիմնադրման և գործունեության մասին» համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2020 թվականի մայիսի 29-ին՝ Համաձայնագրի մասնակից պետությունների կրթական կազմակերպությունների (հաստատությունների) (այսուհետ՝ կրթական կազմակերպություններ) ղեկավարների օգտագործմամբ համատեղ բարձրագույն կրթության, լրացուցիչ մասնագիտական ծրագրերի/լրացուցիչ կրթության կրթական ծրագրերի իրագործման ցանցային ձևի ներդրման միջոցով կադրերի պատրաստման որակը բարձրացնելու նպատակով:

Քննության առարկա Համաձայնագրի կնքումը բխում է 1997 թվականի հունվարի 17-ին ստորագրված՝ «Անկախ պետությունների համագործակցության միասնական (ընդհանուր) կրթական տարածության ձևավորման բնագավառում համագործակցության մասին» համաձայնագրով ստանձնած պարտավորություններից (Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է 1999 թվականի նոյեմբերի 9-ին՝ Ազգային ժողովի Ն-026-2 որոշմամբ (ՍԴՈ-128)՝ «Անկախ պետությունների համագործակցության միասնական (ընդհանուր) կրթական տարածքի կազմավորման ուղղությամբ համագործակցման մասին» վերտառությամբ):

2. Համաձայնագիրն ստորագրվել է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության, Բելառուսի Հանրապետության կառավարության, Ղազախստանի Հանրապե-

տության կառավարության, Ղրղզստանի Հանրապետության կառավարության, Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության, Տաջիկստանի Հանրապետության կառավարության և Ուզբեկստանի Հանրապետության կառավարության միջև: 2020 թվականի դեկտեմբերի 22-ի դրությամբ Համաձայնագիրն ուժի մեջ չի մտել, իսկ Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու համար նախատեսված ընթացակարգերը կատարվել են միայն Ռուսաստանի Դաշնության կողմից:

Համաձայնագրով Կողմերը հիմնադրում են ԱՊՀ ցանցային համալսարան (այսուհետ՝ ԱՊՀ ՑՀ)՝ բարձրագույն կրթության, լրացուցիչ մասնագիտական ծրագրերի/լրացուցիչ կրթության կրթական ծրագրերի մասնագիտությունների և (կամ) պատրաստման ուղղությունների գծով կադրերի պատրաստման, համատեղ գիտական ու գիտատեխնիկական նախագծերի իրագործման համար, որոնք առաջնահերթ նշանակություն ունեն Համաձայնագրի մասնակից պետությունների տնտեսական և սոցիալական զարգացման գործում:

ԱՊՀ ՑՀ-ն Համաձայնագրի մասնակից պետությունների բարձրագույն կրթության այն կրթական կազմակերպությունների (այսուհետ՝ գործընկեր կազմակերպություններ) ցանցն է, որոնք միավորվել են Համաձայնագրի նպատակների և բարձրագույն կրթության և լրացուցիչ մասնագիտական կրթության համատեղ կրթական ծրագրերի (այսուհետ՝ համատեղ կրթական ծրագրեր) իրագործման համար գործընկեր կազմակերպությունների ռեսուրսների օգտագործմամբ, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում համատեղ կրթական ծրագրերով նախատեսվող՝ ուսուցում իրականացնելու, ուսումնական և արտադրական պրակտիկաներ և ուսումնական գործունեության այլ տեսակներ անցկացնելու համար ռեսուրսներ ունեցող՝ ԱՊՀ մասնակից պետությունների այլ կազմակերպությունների և հաստատությունների մասնակցությամբ:

ԱՊՀ ՑՀ-ի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ գործընկեր կազմակերպությունների բազայի հիման վրա կրթական գործունեության իրականացումը՝ Համաձայնագրի մասնակից պետությունների սովորող քաղաքացիների ակադեմիական շարժունության հիման վրա, փոխհամաձայնեցված մասնագիտությունների և (կամ) պատրաստման դասընթացների ուղղությունների մասով համատեղ կրթական ծրագրերի ձևավորումը, համատեղ կրթական ծրագրերով ուսուցման գործընթացում նորարարական կրթական տեխնոլոգիաների ներդրումը, ԱՊՀ ՑՀ-ի շրջանակներում համատեղ

գիտական և գիտատեխնիկական նախագծերի իրագործումը, աջակցությունը Համաձայնագրի մասնակից պետություններում ապրող ազգերի լեզուների, մշակույթների և ավանդույթների ուսումնասիրմանը, ինչպես նաև ԱՊՀ ՅՀ-ի գործունեության՝ Համաձայնագրի մասնակից պետությունների օրենսդրությանը չհակասող այլ ուղղություններ:

3. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը փոխադարձության հիման վրա ստանձնում է հետևյալ պարտավորությունները.

- ապահովել ԱՊՀ ՅՀ-ի կողմից տրամադրվող կրթական ծառայություններին Համաձայնագրի մասնակից պետությունների քաղաքացիների հավասար հասանելիություն՝ անկախ ազգությունից, սեռից, տարիքից, դավանանքից, ռասայից, լեզվից, ծագումից, բնակության վայրից, առողջական վիճակից, սոցիալական և գույքային դրությունից (Հոդված 4, պարբերություն 1),

- Հայաստանի Հանրապետության գործընկեր կազմակերպություններում ուսուցման համար Համաձայնագրի մասնակից պետությունների քաղաքացիների ընդունելությունը և Հայաստանի Հանրապետության գործընկեր կազմակերպություններում նրանց ուսուցումը համատեղ կրթական ծրագրերի շրջանակներում կատարել Համաձայնագրին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և գործընկեր կազմակերպությունների միջև այն պայմանագրին համապատասխան, որում նշվում են համատեղ կրթական ծրագրի տեսակը, մակարդակը և (կամ) ուղղվածությունը (որոշակի մակարդակի, տեսակի և (կամ) ուղղվածության՝ համատեղ կրթական ծրագրի մասերը), սովորողների կարգավիճակը, համատեղ կրթական ծրագրով ուսուցման ընդունելության կանոնները, սովորողների ակադեմիական շարժունությունը կազմակերպելու կարգը, համատեղ կրթական ծրագրով կրթական գործունեություն իրականացնելու պայմանները և կարգը, այդ թվում՝ գործընկեր կազմակերպությունների միջև պարտավորությունների բաշխումը, համատեղ կրթական ծրագրի իրագործման կարգը, յուրաքանչյուր գործընկեր կազմակերպության կողմից օգտագործվող ռեսուրսների բնույթն ու ծավալը, կրթության և (կամ) որակավորման մասին վկայող՝ տրվող փաստաթուղթը կամ փաստաթղթերը, ինչպես նաև այն գործընկեր կազմակերպությունները, որոնց կողմից տրվում են նշված փաստաթղթերը, գործընկեր կազմակերպությունների միջև կնքված

պայմանագրի գործողության ժամկետը, դրա փոփոխման և գործողության դադարեցման կարգը (Հոդված 4, պարբերություն 2),

- որպես ընդունող կողմ հանդես գալու պարագայում՝ Համաձայնագրի մասնակից պետությունների քաղաքացիների ուսուցումը գործընկեր կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրի շրջանակներում իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության բյուջեով կրթության զարգացման համար նախատեսված հատկացումների հաշվին՝ նշված անձանց վճարելով կրթաթոշակներ և գործընկեր կազմակերպությունների հանրակացարաններում նրանց տրամադրելով բնակելի տարածքներ՝ Հայաստանի Հանրապետության բյուջեով նախատեսված հատկացումների հաշվին սովորող քաղաքացիների համար Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պայմաններով, ինչպես նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց միջոցների հաշվին՝ վճարովի կրթական ծառայություններ մատուցելու մասին պայմանագրին համապատասխան, ԱՊՀ մասնակից պետությունների կողմից ստեղծված հիմնադրամների հատկացումների հաշվին և ֆինանսավորման այլ աղբյուրներից ստացվող միջոցների հաշվին, որոնց գործունեությունը չի հակասում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը (Հոդված 4, պարբերություն 3),

- ապահովել, որ Հայաստանի Հանրապետության գործընկեր կազմակերպություններում համատեղ կրթական ծրագրերի ուսուցումն իրականացվի ռուսերենով (Հոդված 4, պարբերություն 4),

- ապահովել, որ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և գործընկեր կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրին համապատասխան՝ ԱՊՀ ՅՀ-ի շրջանավարտներն ստանան կրթության մասին և (կամ) Հայաստանի Հանրապետության այն գործընկեր կազմակերպությունների կողմից տրված որակավորման մասին վկայող փաստաթղթեր, որոնցում ԱՊՀ ՅՀ-ի շրջանավարտներն անցել են ուսուցումը (Հոդված 4, պարբերություն 5),

- ԱՊՀ ՅՀ-ի գիտամանկավարժական աշխատողներին և սովորողներին տրամադրել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ակադեմիական իրավունքներն ու ազատությունները (Հոդված 4, պարբերություն 6),

- Հայաստանի Հանրապետության գործընկեր կազմակերպությունների ուսումնամեթոդական, վարչատնտեսական և կազմակերպչական գործունեության ֆինան-

սավորումը կատարել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համապատասխան գործընկեր կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող այլ աղբյուրներից միջոցների ներգրավմամբ (Հոդված 6, պարբերություն 1),

- ապահովել, որ Հայաստանի Հանրապետության գործադիր իշխանության ուղարկող մարմինները՝ ԱՊՀ մասնակից պետությունների կազմակերպությունների հետ համատեղ, կրեն ԱՊՀ ՑՀ ՀԽ-ի անդամների, ԱՊՀ ՑՀ-ի գործընկեր կազմակերպությունների և գլխամասային կազմակերպության ներկայացուցիչների՝ ԱՊՀ ՑՀ-ի միջոցառումներին մասնակցելու մասով գործուղման հետ կապված բոլոր ծախսերը (Հոդված 6, պարբերություն 2):

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց** .

1. 2020 թվականի մայիսի 29-ին Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստորագրված՝ «Անկախ պետությունների համագործակցության ցանցային համալսարանի հիմնադրման և գործունեության մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

18 մայիսի 2021 թվականի
ՍԴՈ-1595

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ